

Zachęcamy do zapoznania się z ciekawym wydawnictwem Rzecznika Praw Obywatelskich „Strategie działania w starzejącym się społeczeństwie. Tezy i rekomendacje”. Raport kierowany jest do bardzo różnych adresatów. Są wśród nich podmioty rządowe, samorząd regionalny i lokalny, a także organizacje społeczne. Jak podkreślono w przedmowie wskazówki dotyczące działań w starzejącym się społeczeństwie powstawały z myślą o tym, by stanowić inspirację dla strategii, planów operacyjnych i projektów realizowanych na różną skalę – od lokalnej do ogólnopolskiej.

W ocenie Rzecznika obecna polityka wobec osób starszych generuje sprzeczne sygnały. Z jednej strony przedłużenie wieku emerytalnego do 67. roku życia tworzy przekaz „osoba w wieku 65 lat jest wciąż osobą w pełni sił, jako pracownik”, a z drugiej strony jedyne programy skierowane do seniorów dotyczą już grupy wiekowej 50+. Tego rodzaju niespójność powoduje frustrację, poczucie „oszukiwania” przez władzę, a w konsekwencji wzmocnienie konfliktu społecznego. Mówi się często o szkoleniach dla starszych pracowników (np. w zakresie nowych technologii), zapominając o szkoleniach dla pracodawców i szerokich akcjach społecznych.

Rzecznik zwraca uwagę na dwa – szczególnie istotne – elementy rekomendacji zawartych w raporcie: postulat spójnej polityki łączącej wielu „aktorów” społecznych oraz konieczność określenia w naszym rządzie gospodarza takich działań. Powinniśmy również czerpać z praktyk innych krajów w tym zakresie i upowszechniać przykłady innowacyjnych, dobrych praktyk lokalnych.

Skupienie się jedynie na akcjach typu „50+” może służyć odwróceniu uwagi od problemu. Są one pokazywane, jako realna poprawa sytuacji, gdy tymczasem brak jest rzeczywistych osiągnięć i zdefiniowanej polityki wobec seniorów 80+. W raporcie wskazano, że kategoryzacja wiekowa i różnicowanie działań wobec odmiennych potrzeb osób wymagających tylko wsparcia ich aktywności i tych potrzebujących raczej pieczy oraz znoszenia barier infrastrukturalnych, jest warunkiem niezbędnym zmiany jakościowej.

Podstawową kwestią dla realizacji praw osób starszych i zachowania ich aktywności jest odpowiednia ochrona zdrowia. W omawianym opracowaniu Autorzy w sposób przejrzysty ukazują podstawowe składniki koniecznych zmian. Perspektywa podwojenia ilości osób starszych w społeczeństwie, zwłaszcza przyrost liczby osób po siedemdziesiątym piątym roku życia, w sposób naturalny zwiększa potrzeby zdrowotne, rehabilitacyjne i opiekuńcze całej populacji.

W raporcie zwrócono również uwagę na konieczność wsparcia rodzin wielopokoleniowych, które na co dzień mierzą się z trudem opieki nad sędziwym członkiem rodziny. W raporcie wskazano również na ogromne wyzwanie jakim jest przeciwdziałanie dyskryminacji osób starszych w życiu społecznym i publicznym.

Wydawnictwo dostępne jest pod adresem <http://www.rpo.gov.pl/pliki/13541772380.pdf>